

ORSZÁGGYŰLÉSI KÉPVISELŐ
Fidesz - Magyar Polgári Szövetség
Képviselőcsoportja

Országgyűlés Hivatala

Irományszám: **K/13478**

Érkezett: **2004 DEC 17.**

Írásbeli kérdés

Dr. Szili Katalin
az Országgyűlés Elnöke részére

Helyben

Tisztelt Elnök Asszony!

„*Mi a véleménye a kínai fegyverembargóról?*” címmel a Házsabály 91.§-a alapján kérdést kívánok benyújtani Somogyi Ferenc külügyminiszter úrhoz.

A kérdésre írásban kérem a választát.

Tisztelt Miniszter Úr!

Az 1989 óta érvényben lévő európai fegyverexport-korlátozások sorsa volt az egyik fő témája a minap Hollandiában megrendezett EU-Kína csúcstalálkozónak. Kína már jó ideje lobbizik, hogy a Tiananmen téri mészárlások után bevezetett embargót szüntesse meg az Európai Unió, és ezt akarja elérni több európai állam is, elsősorban a vezető fegyverexportőr Franciaország is. A szerdai csúcstalálkozón ez nem történt meg, mert az uniós tagállamok egyelőre nem tudtak megegyezni ebben a kérdésben. A francia álláspontot támogatták például a németek, ellenezték viszont mások közt Nagy-Britannia és Hollandia, és keményen lobbizott ellene az Egyesült Államok is. Washingtonban arra hívták fel a figyelmet, hogy az embargó megszüntetése egy olyan instabil (és abszurd) helyzethez vezethet, amelyben Kínát az európaiak látják el fegyverrel, az ellenséges Tajvant pedig az amerikaiak. Az embargó ellenzői azzal érveltek, hogy a korlátozások megszüntetése inkább csak szimbolikus. Egyrészt jogi hézagok miatt Európa (főleg Franciaország) már most is exportál fegyvereket Kínába, másrészt a kivitel aligha fog nagyon megugrani - Kína főleg Oroszországtól szerzi be arzenálját, az embargó megszüntetését inkább politikai gesztusnak tekintené. Az amerikaiak viszont attól tartanak, hogy az EU fejlett kommunikációs berendezéseket és más hi-tech hadieszközöket adna el Pekingnek. Az EU soros elnökségét ellátó Hollandia, valamint a tárgyalásokat vezető Európai Bizottság részéről ugyanakkor elismerték, hogy az embargó megszüntetése valószínűleg csak idő kérdése. Készen állunk pozitív jelzést adni a kínaiaknak - jelentette ki november végén Bernard Bot holland külügyminiszter. "Ez nem jelenti azt, hogy most azonnal megszüntetjük az embargót, de ebbe az irányba haladunk" - ismerte el egy európai bizottsági illetékes, hozzátéve, hogy Brüsszel egyúttal

áttekinthetőbbé akarja tenni a fegyverexportot, egy "etikai kódex" bevezetésével. Európai bizottsági tisztviselők azt mondták, hogy az embargó megszüntetéséért cserébe Kína megígérte, hogy aláír két nemzetközi emberi jogi jegyzőkönyvet (az emberi jogi helyzet javítása meghatározó európai követelés). De az EU haladást akar más területeken is: illegális bevándorlók, kereskedelmi kérdések, Tibet. "A kínaiak tudomásul vették Európa fontosságát, kapcsolatunk egyre erősebb politikailag és kereskedelmileg is. A Kínával való kapcsolatok megerősítése az egyik fő célkitűzésünk lesz a következő években" - mondta José Manuel Barroso, az Európai Bizottság elnöke. A "Kínával való kapcsolatok megerősítése" valószínűleg mást jelent tagállamról tagállamra. A szándék egyfelől kézenfekvő és érthető, a fontos és egyre fontosabb kínai-európai gazdasági-kereskedelmi szálak miatt. Másrészt Kína a délkelet-ázsiai térség növekvő politikai-katonai tényezője is, amelyet sokan az Egyesült Államok majdani ellensúlyaként képzelnek el. Kommentátorok szerint a francia lobbizás mögött sem egyedül a francia fegyveripar megerősítésének szándéka áll, hanem az is, hogy Párizs beismerten többpólusú világban gondolkodik, amelyben az amerikai kolosszust Európa, Kína és más hatalmak egyensúlyoznák ki. Mindenesetre a legnagyobb európai hadiipari, légiszállítási és űrtechnológiai konzorcium (ami többek közt az Airbus is gyártja) jelezte, hogy ha megszűnik az embargó, akkor azonnal megkezdik a tárgyalásokat a kínaiakkal a vásárlások esetleges élénkítéséről.

Tisztelt Miniszter Úr!

Mi az adott kérdésben a magyar kormány álláspontja?

Várom megtisztelő válaszát.

Budapest, 2004. december 17.

Dr. Bagó Zoltán